

Determinanten van partnergeweld tijdens de corona lockdown: Resultaten van een online vragenlijstonderzoek in Vlaanderen

JANNEKE M. SCHOKKENBROEK^a, KOEN PONNET^b, SARAH ANRIJS^c, & WIM HARDYNS^d

- ^a Doctoraatsonderzoekster, Institute for International Research on Criminal Policy (IRCP), Vakgroep Criminologie, Strafrecht en Sociaal Recht, Universiteit Gent en onderzoeksgroep IMEC-MICT, Vakgroep Communicatiewetenschappen, Universiteit Gent
- ^b Professor, onderzoeksgroep IMEC-MICT, Vakgroep Communicatiewetenschappen, Universiteit Gent
- ^c Doctoraatsonderzoekster, onderzoeksgroep IMEC-MICT, Vakgroep Communicatiewetenschappen, Universiteit Gent
- ^d Professor, Institute for International Research on Criminal Policy (IRCP), Vakgroep Criminologie, Strafrecht en Sociaal Recht, Universiteit Gent en Onderzoeksgroep Rechtshandhaving, Universiteit Antwerpen (corresp.: wim.hardyns@ugent.be)

1. INLEIDING

De globale verspreiding van het coronavirus heeft ons dagelijks leven drastisch veranderd. Op 13 maart 2020 kondigde de Belgische overheid verregaande *lockdown* maatregelen af om de verspreiding van het virus af te remmen (FEDERALE OVERHEIDSDIENST BINNENLANDSE ZAKEN, 2020). Horecazaken en niet-essentiële winkels werden gesloten, thuiswerken werd voor velen de norm en mensen werden geïnstrueerd om bij ieder sociaal contact anderhalve meter afstand tot de ander te bewaren. Hierdoor werd het sociale en werklevens van veel mensen beperkt tot hun eigen woonruimte en de mensen waarmee zij deze ruimte delen. Voor koppels die gedurende de *lockdown* samenwonen, en dus in veel gevallen meer tijd met elkaar doorbrengen dan voorheen, kan deze isolatie een grote impact hebben op hun relatie. Voor sommigen zal dit een positief effect hebben en bijvoorbeeld leiden tot verhoogde intimiteit met hun partner, maar voor anderen kan deze situatie reeds bestaande problematieken uitvergrooten of voor nieuwe problemen zorgen.

Verschillende vaststellingen wijzen erop dat partnergeweld bij bepaalde groepen mensen zou zijn toegenomen sinds het afkondigen van de *lockdown* maatregelen. De thuisisolatie met een partner en de hiermee gepaard gaande sociale isolatie van vrienden, familie en collega's kan voor sommige personen (een toename van) verbale en fysieke conflicten tot gevolg hebben. Dit blijkt bijvoorbeeld uit de verdubbeling van het aantal meldingen van huiselijk geweld bij de hulplijn 1712 in april 2020 ten opzichte van het maandelijks gemiddelde in 2019 ("Hulplijn 1712 ziet aantal", 2020). Daarnaast is in diverse landen het codewoord 'masker 19' in het leven geroepen waarmee mensen die te maken hebben met huiselijk geweld gedurende de coronacrisis om hulp kunnen vragen bij hun lokale apotheker ("Masker 19 bestellen bij apotheek", 2020). Ook uit het online zoekgedrag van mensen in België komt naar voren dat huiselijk geweld gedurende de coronacrisis een prevalent probleem is. Zo werden de zoektermen 'huiselijk geweld' en 'familiaal geweld' beduidend vaker ingevoerd in de Google zoekmachine in maart en april 2020 vergeleken met de 10 maanden daarvoor (Google Trends, 2020). De vraag stelt zich dan ook of bepaalde persoonlijke en situationele factoren leiden tot verbale en fysieke partner agressie gedurende de *lockdown*. Door inzicht te verwerven over dergelijke determinanten kan gepaste hulp en ondersteuning geboden worden aan zij die dit nodig hebben.

Met deze bijdrage willen we in kaart brengen welke (groepen) mensen voornamelijk in aanraking komen met verbale en fysieke partner agressie gedurende de corona *lockdown*

en welke persoonlijke en situationele factoren hier een rol bij spelen. Meer specifiek wordt gekeken naar verschillen in partnergeweld tussen mannen en vrouwen, mensen uit verschillende leeftijdsgroepen, mensen met verschillende opleidingsniveaus, mensen in verschillende werksituaties, mensen die al dan niet inwonende kinderen hebben, mensen die al dan niet de mogelijkheid hebben om zich van anderen in het huishouden af te zonderen, en mensen met verschillend sociaal kapitaal. Tevens zal de relatie tussen partner agressie en relatieduur worden onderzocht.

2. METHODE EN DATA

Een online vragenlijst werd opgesteld in Qualtrics (2020) en verspreid op 3 april 2020, ongeveer drie weken nadat de *lockdown* werd afgekondigd door de Belgische overheid. De vragenlijst werd verspreid via diverse online kanalen zoals de sociale media en websites van de betrokken departementen van de Universiteit Gent. Iedereen die 18 jaar of ouder was, de Nederlandse taal sprak en gedurende de *lockdown* in België verbleef werd uitgenodigd om deel te nemen aan het onderzoek. Binnen een tijdspanne van twee weken, van 3 tot 17 april 2020, werd de vragenlijst door 2889 personen volledig ingevuld¹.

Van de 2889 respondenten gaven 2005 mensen aan een relatie te hebben. Van deze 2005 respondenten woonden 398 (19.9%) niet samen met hun partner tijdens de *corona lockdown*, woonden 116 (5.8%) parttime samen met hun partner en gaven 1491 (74.4%) respondenten aan fulltime met hun partner samen te wonen tijdens de *lockdown*. Uit een primaire analyse² bleek dat respondenten die fulltime met hun partner woonden tijdens de *lockdown* significant meer verbale partner agressie ervaarden dan respondenten die niet samen met hun partner woonden. Zodoende werd in dit onderzoek specifiek gefocust op de groep mensen die fulltime met hun partner samenwoonden tijdens de *lockdown*. De uitgevoerde analyses zijn dus gebaseerd op data van 1491 fulltime samenwonende respondenten (76.3% vrouw). De beschrijvende statistieken van deze steekproef zijn gepresenteerd in Tabel 1.

Groepsvariabelen. Om te achterhalen bij welke groepen mensen verbale en fysieke partner agressie tijdens de *corona lockdown* voornamelijk voorkomt hebben we diverse (demografische) groepsvariabelen gemeten: **gender** (man/vrouw); **leeftijd** (18-99 jaar); **ouderschap** kinderen onder 18 jaar (ja/nee); **opleidingsniveau** (geen diploma/middelbaar onderwijs/hoger onderwijs); **werksituatie** gedurende de *lockdown* (studeren vanuit huis/werken vanuit huis/werken vanuit de werkplek/(tijdelijk) werkloos door corona/langere tijd werkloos/anders (e.g., gepensioneerd)) – hierbij is gekeken naar zowel de *eigen* werksituatie als naar de werksituatie van de *partner*; mogelijkheid om van anderen in het huishouden te **kunnen afzonderen** gedurende de *lockdown* (ja/nee); **sociaal kapitaal** – hierbij is gekeken naar gemiddelde aantal dagelijkse contacten (*‘dagelijks sociaal kapitaal’*) en aantal personen waarmee persoonlijke zaken gedeeld kunnen worden (*‘persoonlijk sociaal kapitaal’*) gedurende de *lockdown*; en **relatieduur** (gemeten op een continue schaal van < 1 jaar tot 50 jaar). De variabele leeftijd werd gehercodeerd in leeftijdscategorieën, namelijk 18-24 jaar; 25-34 jaar; 35-44 jaar; 45-54 jaar; 55-64 jaar; 65+ jaar). De variabelen dagelijks en persoonlijk sociaal kapitaal werden beiden gehercodeerd naar drie categorieën, i.e., hoog, midden, en laag sociaal kapitaal. Deze opdeling in drie categorieën is gebaseerd op de cumulatieve percentages. Voor *dagelijks* sociaal kapitaal resulteerde dit in de volgende categorieën: 0-5 personen

1 Een beschrijvend rapport met daarin een overzicht van enkele bevindingen van het vragenlijstonderzoek is te raadplegen via <https://biblio.ugent.be/publication/8659840>

2 Two-way ANOVA met Bonferonni post-hoc test, $F(2, 2002) = 15.901, p < .001, M_{\text{verschil}} = 0.23$.

(= laag); 6-10 personen (= midden); > 10 personen (= hoog), voor *persoonlijk* sociaal kapitaal waren de categorieën: 0-2 personen (= laag); 3-5 personen (= midden); > 5 personen (= hoog).

Verbale partner agressie is gemeten met een verkorte versie van de agressie subschaal van de *Conflict and Problem Solving Scales* (CPS; KERIG, 1996). De toegepaste Nederlandstalige versie van deze verkorte schaal bestond uit de vier items uit eerder onderzoek van PONNET (2014). Respondenten werden gevraagd om voor diverse verbale interacties met hun partner aan te geven hoe frequent deze zijn voorgekomen gedurende de corona *lockdown*. De vier items werden beantwoord op een 5-punts frequentie schaal van 1 = '(bijna) nooit' tot 5 = 'zeer vaak'. Een voorbeeld van een item is 'geroepen of geschreeuwd tegen elkaar'. De precieze items en de betrouwbaarheid van de schaal zijn terug te vinden in Bijlage 1.

Fysieke partner agressie is gemeten met een enkel item, namelijk 'met opzet elkaar geslagen, geduwd of op een andere manier lichamelijk pijn gedaan'. Ook hier werd aan de respondenten gevraagd om op een 5-punts frequentie schaal van 1 = '(bijna) nooit' tot 5 = 'zeer vaak' aan te geven hoe frequent dit is voorgekomen gedurende de *lockdown*.

TABEL 1. SOCIO-DEMOGRAFISCHE COMPOSITIE VAN DE STEEKPROEF

	Totale steekproef (n = 1491)	Mannen (n = 353)	Vrouwen (n = 1138)
Leeftijd in jaren (M / SD)	41.23 (13.44)	44.77 (14.79)	40.14 (12.80)
Leeftijdscategorieën (n / %)			
18-24 jaar	97 (6.5%)	14 (4.0%)	83 (7.3%)
25-34 jaar	471 (31.6%)	94 (26.6%)	377 (33.1%)
35-44 jaar	394 (26.4%)	93 (26.3%)	301 (26.4%)
45-54 jaar	240 (16.1%)	48 (13.6%)	192 (16.9%)
55-64 jaar	177 (11.9%)	55 (15.6%)	122 (10.7%)
65+ jaar	112 (7.5%)	49 (13.9%)	63 (5.5%)
Opleidingsniveau (n / %)			
Geen diploma	18 (1.2%)	9 (2.5%)	9 (0.8%)
Diploma middelbare school	228 (15.3%)	63 (17.8%)	165 (14.5%)
Diploma hoger onderwijs	1245 (83.5%)	281 (79.6%)	964 (84.7%)
Eigen werksituatie (n / %)			
Thuis studerend	100 (6.7%)	15 (4.2%)	85 (7.5%)
Thuiswerkend	833 (55.9%)	195 (55.2%)	638 (56.1%)
Werkend op werkplek	207 (13.9%)	54 (15.3%)	153 (13.4%)
(Tijdelijk) werkloos door de coronacrisis	117 (7.8%)	32 (9.1%)	85 (7.5%)
Langere tijd werkloos	11 (0.7%)	-	11 (1.0%)
Anders (e.g., gepensioneerd, inactief)	223 (15.0%)	57 (16.1%)	166 (14.6%)
Ouderschap kinderen < 18 jaar (n / %)	631 (42.3%)	136 (38.5%)	495 (43.5%)
Mogelijkheid af te zonderen (n / %; ref = ja)	1121 (77.0%)	274 (78.7%)	847 (76.5%)
Sociaal kapitaal gedurende de <i>lockdown</i> (M / SD)			
Aantal personen dagelijks contact	11.01 (15.39)	11.15 (10.03)	10.97 (16.72)
Aantal personen persoonlijk contact	4.66 (3.53)	4.43 (3.36)	4.73 (3.59)
Relatieduur in jaren (M / SD)	15.60 (12.61)	17.19 (14.01)	15.11 (12.11)

3. STATISTISCHE PROCEDURE

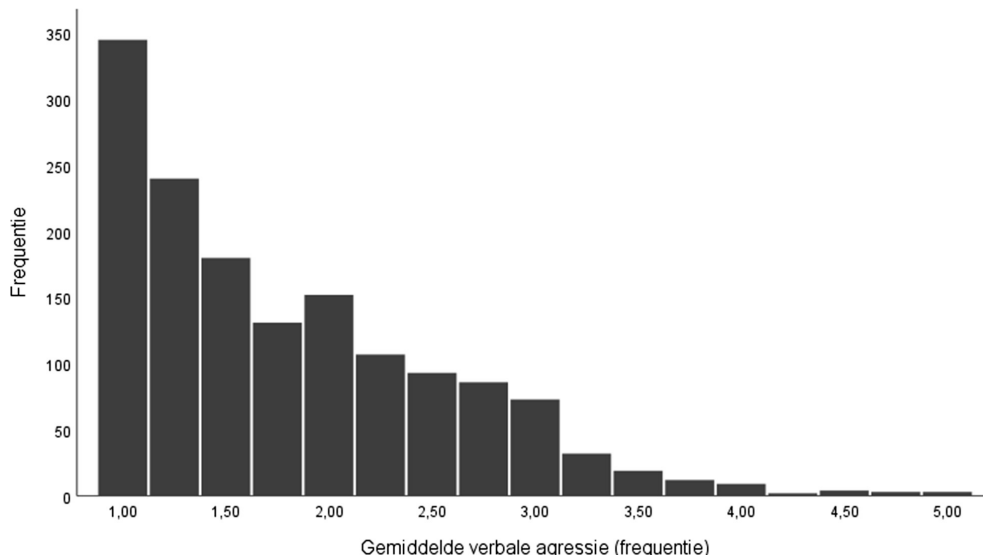
Alle analyses werden uitgevoerd in SPSS (versie 26). Statistische significantie werd vastgesteld op $p \leq .01$.

Allereerst werd de frequentie van het voorkomen van verbale en fysieke partner agressie in de steekproef in kaart gebracht. Vervolgens zijn groepsverschillen in de frequentie van partner agressie berekend voor gender, leeftijd, opleidingsniveau, werksituatie (zelf en partner), ouderschap, mogelijkheid tot afzondering van anderen, en dagelijks en persoonlijk sociaal kapitaal door middel van meerdere two-way ANOVA's. Indien een significant effect werd gevonden voor variabelen met meer dan twee groepen (i.e., leeftijd, opleidingsniveau, werksituatie) werden Bonferonni post-hoc analyses uitgevoerd om de precieze groepsverschillen te identificeren. Tot slot is een Pearson correlatieanalyse uitgevoerd om de associatie tussen verbale partner agressie en relatieduur te onderzoeken.

4. RESULTATEN

4.1 Frequentie verbale en fysieke partner agressie

Op basis van Figuur 1 kunnen we vaststellen dat een grote groep respondenten (bijna) nooit te maken heeft met *verbale* partner agressie, maar dat desalniettemin substantiële proporties respondenten aangeven af en toe tot zeer frequent geconfronteerd te worden met verbale agressie. De exacte frequentiewaarden per bevraagd item zijn terug te vinden in Bijlage 2.

FIGUUR 1. HISTOGRAM VAN DE GEMIDDELDE FREQUENCIES VAN VERBALE PARTNER AGRESSIE ($n = 1491$).

Met betrekking tot *fysieke* partner agressie gaven 32 respondenten (2.1%) aan dit zelden of soms te hebben meegemaakt gedurende de corona *lockdown*. De overige 1459 respondenten (97.9%) rapporteerden dat zij (bijna) nooit fysieke agressie met hun partner hebben meegemaakt gedurende de *lockdown*. Een dusdanig scheve verdeling in het voorkomen van fysie-

ke partner agressie onder de respondenten maakt verdere groepsvergelijkingen ongegrond. De volgende groepsvergelijkingen en correlatieanalyse zijn daarom enkel uitgevoerd voor *verbale* partner agressie.

4.2 Groepsvergelijkingen

De resultaten van de uitgevoerde two-way ANOVA's met verbale partner agressie als afhankelijke variabele zijn weergegeven in Tabel 2.

TABEL 2. TWO-WAY ANOVA'S MET VERBALE PARTNER AGRESSIE ALS AFHANKELIJKE VARIABELE.

	ANOVA		
	df	df _{error}	F
Gender	1	1488	11.33**
Leeftijd	5	1484	10.80**
Opleidingsniveau	2	1487	0.16
Eigen werksituatie	5	1484	3.47 [†]
Werksituatie partner	5	1484	5.69**
Ouderschap: inwonende kinderen < 18 jaar	1	1488	39.46**
Afzondering van anderen in het huishouden	1	1452	84.17**
Sociaal kapitaal gedurende de <i>lockdown</i>			
Dagelijks contact	2	1487	2.52
Persoonlijk contact	2	1478	7.21**

Note. [†] $p \leq .01$, ** $p \leq .001$.

Gender

Met betrekking tot gender vonden we significante verschillen tussen mannen en vrouwen in de frequentie van verbale partner agressie. Vrouwen ($M = 1.84$, $SD = .79$) ervoeren significant vaker verbale agressie met hun partner gedurende de corona *lockdown* dan mannen ($M = 1.68$, $SD = .66$).

Leeftijd

Uit de resultaten bleek dat de frequentie van verbale partner agressie verschilt afhankelijk van de leeftijd van de respondent. Post-hoc vergelijkingen tussen leeftijdsgroepen toonden aan dat mensen in de leeftijdscategorieën 65-plus ($M = 1.52$, $SD = .52$) en 55-64 jaar ($M = 1.56$, $SD = .65$) significant minder vaak verbale agressie met hun partner meemaakten gedurende de corona *lockdown* dan mensen uit de leeftijdscategorieën 18-24 jaar ($M = 1.98$, $SD = .75$), 25-34 jaar ($M = 1.89$, $SD = .80$) en 35-44 jaar ($M = 1.89$, $SD = .81$). De frequentie van verbale agressie met een partner neemt dus af met de leeftijd van de respondenten.

Opleidingsniveau

De frequentie van verbale partner agressie tijdens de corona *lockdown* bleek niet te verschillen afhankelijk van het opleidingsniveau van de respondent. Hierbij dient wel te worden opgemerkt dat de groepsgroottes voor opleidingsniveau zeer sterk verschillen, met name de groep respondenten zonder diploma is bijzonder klein (i.e., 1.2% van de steekproef).

Werk situatie

Eigen werksituatie

Met betrekking tot de werksituatie van de respondenten zelf vonden we significante verschillen in de frequentie van verbale partner agressie afhankelijk van de werksituatie. Respondenten in de werk categorie 'anders' (e.g., gepensioneerd, inactief) rapporteerden significant minder verbale agressie met hun partner ($M = 1.80, SD = .77$) dan respondenten die thuis studeerden ($M = 1.96, SD = .80$) gedurende de corona *lockdown*.

Werk situatie partner

Voor de werksituatie van de partner vonden we significante verschillen in de frequentie van verbale partner agressie tussen verschillende werksituaties. Zo bleek dat respondenten van wie de partner door de coronacrisis (tijdelijk) werkloos was ($M = 1.92, SD = .82$) en van wie de partner al langere tijd werkloos was ($M = 2.40, SD = 1.10$) significant vaker verbale agressie met hun partner meemaakten tijdens de corona *lockdown* dan respondenten wiens partner in een andere (e.g., gepensioneerd, inactief) werksituatie zat ($M = 1.62, SD = .62$) gedurende de *lockdown*.

Beide partners thuis door werksituatie

Op basis van bovenstaande bevindingen hebben we tevens onderzocht of de frequentie van verbale partner agressie verschilt naarmate de werksituaties van de respondenten en hun partner impliceert dat ze vrijwel de gehele dag samen thuis doorbrengen gedurende de *lockdown*. We vonden geen significante verschillen in verbale partner agressie tussen respondenten die door hun werksituaties samen met hun partner de gehele dag thuis waren gedurende de corona *lockdown* en respondenten bij wie dit niet het geval was ($F(1) = .272, p = .602$).

Ouderschap

We vonden dat respondenten met inwonende kinderen onder de 18 jaar tijdens de corona *lockdown* significant meer verbale partner agressie meemaakten ($M = 1.94, SD = .84$) dan respondenten zonder inwonende kinderen ($M = 1.69, SD = .69$).

Afzondering van anderen in het huishouden

Uit de resultaten bleek dat de frequentie van verbale partner agressie verschilde tussen respondenten die wel en niet de mogelijkheid hadden om zich van anderen in het huishouden af te zonderen tijdens de corona *lockdown*. Respondenten die aangaven het gevoel te hebben zich te kunnen afzonderen rapporteerden significant minder vaak verbale agressie met hun partner ($M = 1.71, SD = .70$) dan respondenten die zich niet konden afzonderen ($M = 2.13, SD = 1.80$).

Sociaal kapitaal

Uit de resultaten bleek dat voor dagelijks sociaal kapitaal de frequentie van verbale partner agressie niet verschilde afhankelijk van het aantal contacten dat iemand heeft tijdens de corona *lockdown*.

Voor persoonlijk sociaal kapitaal daarentegen vonden we significante verschillen in verbale partner agressie afhankelijk van het aantal personen waarmee de respondent persoonlijke zaken kon delen gedurende de *lockdown*. Specifiek vonden we dat respondenten met een laag persoonlijk sociaal kapitaal significant meer frequent verbale partner agressie meemaakten tijdens de *lockdown* ($M = 1.93, SD = .86$) dan respondenten met een midden ($M = 1.77, SD = .72$) en hoog ($M = 1.74, SD = .75$) aantal persoonlijke contacten.

Relatieduur

Er werd een significante negatieve correlatie gevonden tussen relatieduur en verbale partner agressie ($r = -.14, p < .001$). Hoe langer respondenten reeds in een relatie zaten met hun partner, hoe minder verbale partner agressie zij hebben ervaren gedurende de *lockdown*.

5. DISCUSSIE

Met deze bijdrage wilden we in kaart brengen bij welke specifieke (groepen) mensen verbale partner agressie voornamelijk voorkomt gedurende de corona *lockdown*. Specifiek is hierbij gekeken naar verschillen op basis van geslacht, leeftijd, opleidingsniveau, werksituatie (eigen en partner), ouderschap van kinderen onder de 18 jaar, de mogelijkheid om zich te kunnen afzonderen van anderen in het huishouden en sociaal kapitaal. Tevens is onderzocht hoe relatieduur gerelateerd is aan verbale partner agressie tijdens de corona *lockdown*.

Uit ons onderzoek blijkt dat vrouwen (meer dan mannen), jongere leeftijdsgroepen (meer dan oudere leeftijdsgroepen), studenten (meer dan gepensioneerden), mensen wiens partner (tijdelijk) werkloos is door de coronacrisis en wiens partner al langere tijd werkloos is (meer dan mensen wiens partner gepensioneerd is), ouders van thuiswonende kinderen onder de 18 jaar (meer dan mensen zonder thuiswonende kinderen onder de 18 jaar), mensen zonder mogelijkheid tot afzondering (meer dan mensen die zich wel kunnen afzonderen) en mensen met minder persoonlijke contacten (meer dan mensen met midden en hoog persoonlijk sociaal kapitaal) voornamelijk te maken krijgen met verbale partner agressie gedurende de corona *lockdown*. Daarnaast blijkt dat een langere relatieduur gerelateerd is aan minder verbale partner agressie. Met deze bevindingen wordt zeer concreet in kaart gebracht welke groepen mensen een hoger risico hebben om te maken te krijgen met verbale partner agressie tijdens een periode van *lockdown*.

Hoewel ons onderzoek waardevolle inzichten biedt, zijn er een aantal beperkingen die in acht dienen te worden genomen bij de interpretatie en toepassing van de resultaten. Zo hebben we in ons onderzoek niet specifiek gefocust op het slachtoffer- of daderperspectief met betrekking tot de partner agressie, en werd partner agressie juist als een wederkerig fenomeen gemeten. Hoewel eerder onderzoek uitwijst dat er in veel gevallen inderdaad sprake is van wederkerigheid in verbale en fysieke agressie tussen partners (e.g., RIGGS & O'LEARY, 1996; CUENCA MONTESINO et al., 2015), is dit echter lang niet altijd het geval. Door verbale en fysieke partner agressie als wederkerig fenomeen te meten is het waarschijnlijk dat personen die gedurende de corona *lockdown* te maken kregen met niet-wederkerige partner agressie geen stem hebben gekregen in het huidige onderzoek. Toekomstig onderzoek naar de impact van de coronacrisis op ervaringen van partnergeweld kan idealiter ook differentiëren tussen slachtoffer- en daderschap van partnergeweld. Ten tweede is de dataset in ons onderzoek verkregen door middel van *convenience sampling*: iedereen die een online link naar de *survey* tegenkwam en die aan de inclusiecriteria voldeed, kon deelnemen aan het onderzoek. Hierdoor is geen sprake van een representatieve steekproef, wat bijvoorbeeld blijkt uit de oververtegenwoordiging van vrouwen en hoogopgeleiden in de steekproef, en

het lage aantal langdurig werklozen. Daarnaast zijn de data in ons onderzoek gebaseerd op zelfrapportage door de respondenten. Hierdoor is het mogelijk dat de gegevens onderhevig zijn aan verschillende persoonlijke vertekeningen, zoals sociaalwenselijkheid. Dit kan hebben geleid tot onderrapportage met betrekking tot het voorkomen van partnergeweld, in het bijzonder voor fysiek partnergeweld. Eerder onderzoek toont aan dat wederkerig fysiek partnergeweld in tot wel 25% van de relaties voorkomt (WHITAKER et al., 2007), wat aanmerkelijk meer is dan de 2.1% gerapporteerd in het huidige onderzoek. Echter, een ander aspect van ons onderzoek dat de ogenschijnlijke onderrapportage in het huidige onderzoek – of de eventuele overrapportage in ander onderzoek – zou kunnen verklaren is dat bij de verspreiding van de vragenlijst niet expliciet vermeld is dat partnergeweld werd bevestigd in de survey. Het is waarschijnlijk dat mensen bij wie partnergeweld prevalent is gedurende de coronacrisis eerder geneigd zijn deel te nemen aan een onderzoek dat expliciet aanduidt dit te onderzoeken, en vice versa. Toekomstig onderzoek kan de daadwerkelijke omvang van het probleem van partner agressie tijdens de corona *lockdown* nagaan door de prevalentie en frequentie hiervan op representatieve wijze te onderzoeken.

Ondanks de genoemde beperkingen biedt het huidige onderzoek zeer concrete inzichten omtrent determinanten van verbaal partnergeweld gedurende een periode van *lockdown*, die van groot belang zijn voor beleidsmakers en hulpverleners. De gepresenteerde resultaten tonen aan welke groepen mensen in het bijzonder kwetsbaar zijn voor verbaal partnergeweld gedurende de *lockdown* en kunnen zodoende als handvat dienen om gerichte zorg en ondersteuning te bieden aan wie dit het hardst nodig hebben tijdens de coronacrisis en eventuele toekomstige, soortgelijke crisissituaties.

BIJLAGEN

BIJLAGE 1. SCHAALITEMS EN BETROUWBAARHEID VERBALE PARTNER AGRESSIE

Schaal construct	Bron	Item	Cronbach's α
Verbale agressie 5-puntschaal (bijna) nooit – zeer vaak	KERIG (1996); Nederlandse versie PONNET (2014)	1. Geroepen of geschreeuwd naar elkaar	.88
		2. Ruzie gemaakt met elkaar	
		3. Gemeen zijn tegen elkaar	
		4. De stem verheven	

BIJLAGE 2. FREQUENTIES PARTNER AGRESSIE PER ITEM

	Verbaal 1	Verbaal 2	Verbaal 3	Verbaal 4	Fysiek
(Bijna) nooit	900 (60.4%)	561 (37.6%)	882 (59.2%)	534 (35.8%)	1459 (97.9%)
Zelden	333 (22.3%)	509 (34.1%)	369 (24.7%)	484 (32.5%)	26 (1.7%)
Soms	215 (14.4%)	349 (23.4%)	202 (13.5%)	379 (25.4%)	6 (0.4%)
Vaak	35 (2.3%)	57 (3.8%)	29 (1.9%)	79 (5.3%)	–
Zeer vaak	8 (0.5%)	15 (1.0%)	9 (0.6%)	15 (1.0%)	–

REFERENTIES

CUENCA MONTESINO, M. L., GRAÑA GÓMEZ, J. L., & MARTÍNEZ ARIAS, R. (2015). Reciprocal psychological aggression in couples: A multi-level analysis in a community sample. *Journal of Interpersonal Violence*, 30, 2488-2505. <https://doi.org/10.1177/0886260514553111>

- FEDERALE OVERHEIDSDIENST BINNENLANDSE ZAKEN (2020). *Ministerieel besluit houdende de afkondiging van de federale fase betreffende de coördinatie en het beheer van de crisis coronavirus COVID 19* (bl. 15579). Belgisch Staatsblad.
- GOOGLE TRENDS (2020). Zoektermen: *Huiselijk geweld* en *familiaal geweld* in België. Geraadpleegd via <https://trends.google.nl/>
- Hulplijn 1712 ziet aantal oproepen over huiselijk geweld verdubbelen tijdens coronacrisis. (7 mei, 2020). *Het Laatste Nieuws*. <https://www.hln.be/nieuws/binnenland/hulplijn-1712-ziet-aantal-oproepen-over-huiselijk-geweld-verdubbelen-tijdens-coronacrisis-ad3eebb8/>
- KERIG, P. K. (1996). Assessing the links between interparental conflict and child adjustment: The conflicts and problem-solving scales. *Journal of family psychology, 10*, 454. <https://doi.org/10.1037/0893-3200.10.4.454>
- “Masker 19” bestellen bij apotheek? N-VA lanceert codewoord voor huiselijk geweld. (7 april, 2020). *Nieuwsblad*. https://www.nieuwsblad.be/cnt/dmf20200407_04915391
- PONNET, K. (2014). Financial stress, parent functioning and adolescent problem behavior: An actor-partner interdependence approach to family stress processes in low-, middle-, and high-income families. *Journal of Youth and Adolescence, 43*, 1752-1769. DOI: 10.1007/s10964-014-0159-y.
- QUALTRICS (2020). www.qualtrics.com
- RIGGS, D.S., & O’LEARY, K.D. (1996). Aggression between heterosexual dating partners: An examination of a causal model of courtship aggression. *Journal of Interpersonal Violence, 11*, 519-540. <https://doi.org/10.1177/088626096011004005>
- WHITAKER, D.J., HAILEYESUS, T., SWAHN, M., & SALTZMAN, L.S. (2007). Differences in frequency of violence and reported injury between relationships with reciprocal and nonreciprocal intimate partner violence. *American Journal of Public Health, 97*, 941-947. <https://doi.org/10.2105/AJPH.2005.079020>